

Piteå Kommun

Verksamhetsrapport

Kommunens säkerhetsarbete 2015

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
2. Säkerhetsgruppens arbete	4
2.2. Skydd mot olyckor	4
2.1.1. Uppföljning och utvärdering handlingsprogram	4
2.1.2 Nya handlingsprogram för förebyggande- och räddningstjänstverksamhet.....	4
2.1.3. Kampanjer och aktiviteter	4
2.1.4. Klimatstrategin	5
2.3. Krishantering	6
2.2.1. Kontinuitetshantering	6
2.2.2. Risk- och sårbarhetsanalys	6
2.2.3. Ny plan för hantering av extraordinära händelser	6
2.2.4. Övning enligt Utbildnings- och övningsplan	7
2.2.5. Ny övnings och utbildningsplan	7
2.2.6. Styrel	8
2.4. Internt skydd	9
2.4.1. Skaderapportering	9
2.5. Informationssäkerhet	10
2.5.1. Fortsatt arbete med ledningssystem för informationssäkerhet (LIS)	10
2.2.1. Inrättande av ett lokalt informationssäkerhetsråd	10
2.3. Säkerhetsskydd	12
2.3.1. Utbildning	12
2.3.2. Säkerhetsanalys	12

I. Inledning

Enligt Piteå kommuns riktlinjer för säkerhetsarbetet ska ”en årsplanering för kommunens säkerhetsarbete upprättas varje år av säkerhetsgruppen och fastställs av kommunstyrelsen”.

Planen för säkerhetsarbetet beskriver hur arbetet ska bedrivas inom de fem säkerhetsområdena: skydd mot olyckor, krishantering, internt skydd, informationssäkerhet och säkerhetsskydd samt säkerhetsgruppens arbete.

Enligt riktlinjerna skall planen minst innehålla:

- Vad som ska göras under året
- Tidplan
- Behov av personella och ekonomiska resurser
- När och hur uppföljning, utvärdering och avrapportering ska ske

Uppföljning är en viktig del i kommunens säkerhetsarbete för att kontrollera:

- Att beslutade åtgärder är genomförda
- Att årliga mål är uppfyllda

Uppföljning av kommunens säkerhetsarbete ska utföras av säkerhetsgruppen och årligen sammanställas i en rapport och redovisas för kommunstyrelsen.

Rapporten sammanställs senast under mars månad efterföljande år.

2. Säkerhetsgruppens arbete

2.2. Skydd mot olyckor

2.1.1. Uppföljning och utvärdering handlingsprogram

Uppföljning av aktiviteternas genomförande samt nyckeltal. Den nämnd som ansvarar för en aktivitets genomförande ansvarar också för att årligen i december rapportera om genomförande till säkerhetsgruppen. Ovanstående genomför i "Genvägen" och rapporteras till kommunstyrelsen under första kvartalet 2015.

Arbetet är genomfört och presenteras för kommunstyrelsen våren 2016.

2.1.2 Nya handlingsprogram för förebyggande- och räddningstjänstverksamhet

Beskrivning

Enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor ska kommunen för varje ny mandatperiod upprätta handlingsprogram, räddningstjänst verksamhet och förebyggande verksamhet. Dessa kommer att upprättas utifrån den riskinventering som görs under våren 2015 i samband med risk- och sårbarhetsanalysen för extraordinära händelser.

Handlingsprogrammen ska beskriva vilka risker som finns i kommunen för skada på liv, hälsa, egendom och miljö, samt hur kommunen avser minska dessa risker.

Genomförande/resurser

Riskanalysen för skydd mot olyckor baseras på kommunens riskinventering och kompletteras med statistiskt underlag och jämförelser, detta tas fram av säkerhetsgruppen.

Framtagande av säkerhetsmål och prestationsmål görs av en arbetsgrupp bestående av säkerhetsgruppen och säkerhetsombuden. Förslag på handlingsprogram för räddningstjänst- och förebyggande verksamhet tas fram av säkerhetsgruppen utsedd arbetsgrupp. Förslaget skickas på remiss först till förvaltnings- och bolagschefer samt presenteras för kommunledningen. Efter godkännande i första remissrundan skickas handlingsprogrammen på remiss till berörda myndigheter och andra kommuner.

Tidplan

Arbete med nytt handlingsprogram startar våren 2015 och nytt handlingsprogram ska fastställas av kommunfullmäktige senast maj 2016.

Uppföljning

Säkerhetsgruppen följer upp att de förvaltningar och bolag som ansvarar för aktiviteter i kommunens handlingsprogram för förebyggande verksamhet har tagit med dessa i sin övriga planering. Resursbehov är dels säkerhetsgruppen och dels säkerhetsombuden som bistår i uppföljningen.

Årsvis uppföljning av aktiviteternas genomförande samt nyckeltal sker i säkerhetsgruppens årsrapport till kommunstyrelsen. Den nämnd som ansvarar för en aktivitets genomförande ansvarar också för att årligen i december rapportera om genomförande till säkerhetsgruppen.

Detta arbete är ej genomfört.

Detta på grund av flyktingsituationen som uppstod under senhösten 2015.

2.1.3. Kampanjer och aktiviteter

Säkerhetsgruppen deltar aktivt i kampanjer, aktiviteter och mässor som berör området skydd mot olyckor.

Säkerhetsgruppen deltog tillsammans med Lokala brå och Polisen i Gallerian och informerade medborgarna om ett medborgarlöfte - Inbrott

2.1.4. Klimatstrategin

Beskrivning och tidsplan

Enligt projektplan ska arbetet genomföras första halvåret 2015. Linda Sjölund är projektledare och projektet består av en styrgrupp och en projektgrupp från identifierade verksamheter. Metoden för att ta fram en strategi för Piteå kommun utgår från två rapporter från Länsstyrelsen; Klimatförändringar i Norrbottens län – konsekvenser och anpassning samt Regional handlingsplan för anpassning till ett förändrat klimat. Vi följer de rekommendationer som Länsstyrelsen ger för att ta fram en klimatanpassningsstrategi. Nedan följer Länsstyrelsens förslag till arbetsmetod för kommunal klimatanpassningsplan. Information och underlag till planen kan inhämtas från Länsstyrelsen i Norrbotten och de myndigheter som presenteras på Klimatanpassningsportalen (SMHI).

Genomförande

Informationsmöte – identifiera och sammanställa de klimatförändringar som påverkar länet utifrån länsstyrelsens rapporter. Hemläxa – varje verksamhet ska sedan utreda, identifiera och sammanställa de klimatförändringar som lokalt påverkar dem. Därefter ska de sammanställa ett förslag på en åtgärdslista för att minska konsekvenserna på identifierade klimatförändringar. Insamling av material från respektive verksamhet för sammanställande i en strategi för kommunen. Styrgruppsmöte – vägledning och beslut om arbetets gång samt vilken nivå som strategin ska fastställas, fullmäktige, kommunstyrelsen eller annan. Remiss till berörda verksamheter och dess ledningsgrupper. Presentation samt remiss av materialet för projektgruppen. Presentation av färdig strategi för styrgrupp.

Arbetet blev senarelagt på grund av flyktingsituationen.
--

2.3. Krishantering

2.2.1. Kontinuitetshantering

Beskrivning

Kontinuitetshantering bidrar till ett mindre sårbart samhälle och är en metod för att på ett strategiskt sätt skapa en förmåga att kunna fortsätta att bedriva sin verksamhet på en tolerabel nivå oavsett vilken typ av störning som organisationen utsätts för. Det handlar om att skapa en robusthet för kommunen som organisation att bättre kunna hantera förluster av delar av, eller hela, den operativa förmågan och därigenom skydda kommunens intressenter, rykte, varumärke och våra värdeskapande aktiviteter.

Genomförande/Resurser

De verksamheter som ska genomföra kontinuitetshantering är beslutade av kommunfullmäktiges utifrån listan om samhällsviktiga verksamheter. Säkerhetsgruppens arbete utgår från myndigheten för samhällsskydd och beredskaps metod för ledningssystem för kontinuitet, svenska standard (SS22304:2014). Arbetet är resurskrävande enligt metod, varje samhällsviktig verksamhet måste avsätta minst två dagar för att få en väl fungerande strategi.

Tidplan

Förutsatt att samhällsviktig verksamhet är beslutat kommer säkerhetsgruppen att boka möten med utsedda verksamheter under våren 2015. Alla utsedda samhällsviktiga verksamheter skall ha en kontinuitetsstrategi innan sommaren 2015.

Uppföljning

Kommer att ske enligt det systematiska säkerhetsarbetet, vart fjärde år inför risk- och sårbarhetsanalysen och planen för hantering av extraordinära händelser.

Arbetet är genomfört i alla samhällsviktiga verksamheter utom renhållning och teknik och gator på grund av resursbrist från verksamheternas sida.

2.2.2. Risk- och sårbarhetsanalys

Beskrivning, Genomförande/Resurser, Tidplan och Uppföljning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har i föreskrifter fastställt att kommuner ska upprätta en risk- och sårbarhetsanalys för extraordinära händelser för varje mandatperiod. Risk- och sårbarhetsanalysen ska baseras på kontinuitetsstrategin. Metoden som kommunen använder sig av för att ta fram en risk- och sårbarhetsanalys baseras på Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vägledning. Kommunens risk- och sårbarhetsanalys ska årligen följas upp och rapporteras till länsstyrelsen senast den 15 september.

Risk- och sårbarhetsanalysen är godkänd av kommunstyrelsen och inlämnad till länsstyrelsen.

2.2.3. Ny plan för hantering av extraordinära händelser

Beskrivning

Enligt lag (2006:544) om kommuner och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid samt vid höjd beredskap ska kommuner för varje mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser. Plan för hantering av extraordinära händelser bör beslutas i början av varje mandatperiod. Utifrån risk- och sårbarhetsanalys samt erfarenheter från genomförda övningar med mera ska plan för hantering av extraordinära händelser för Piteå kommun upprättas.

Genomförande/Resurser

Förslag på plan för hantering av extraordinära händelser tas fram av säkerhetsgruppen utsedd arbetsgrupp. Förslaget skickas på remiss först till förvaltnings- och bolagschefer samt presenteras för kommunledningen.

Tidplan

Planen för kommunens åtgärder inför och vid extraordinära händelser ska upprättas andra kvartalet, andra året

efter ny mandatperiod och antas av kommunfullmäktige. Arbete kommer att påbörjas januari 2015.

Uppföljning

Skер genom verkliga händelser och övningar med mera och revideras efter behov eller för ny mandatperiod.

Detta arbete är ej genomfört.

Detta på grund av flyktingsituationen som uppstod under senhösten 2015.

2.2.4. Övning enligt Utbildnings- och övningsplan

Beskrivning

Kommunen är enligt Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) ansvariga för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. För att kunna uppfylla denna paragraf så finns det en utbildnings- och övningsplan som stöd.

Genomförande/Resurser

Under 2015 ska enligt utbildnings- och övningsplanen kommunen krisledningsorganisation utföra följande övningar:

Spelformsövning med inspel utan motspel.

Våren 2015 genomgår krisledningsorganisationen larm-, start-, stabs- och beslutsövning med olika scenario.

Följande funktioner kan komma att övas: krisledningsnämnd och krisledningsstab med tillhörande stödfunktioner och ersättare.

Spelformsövning med inspel och motspel

Hösten 2015 genomgår krisledningsorganisationen larm-, start-, stabs- och beslutsövning med olika scenario.

Följande funktioner kan komma att övas: krisledningsnämnd och krisledningsstab med tillhörande stödfunktioner och ersättare.

Resurser som kommer att behövas för att förbereda denna övning är ca fyra veckors heltidsarbete uppdelat på två personer. Själva genomförandet kommer att kräva engagemang och två halva dagars arbetstid av personer ur krisledningen.

Tidplan

Två övningar med tillhörande planering ska genomföras under året, en på våren och en på hösten.

Uppföljning

En viktig komponent i alla övningar är att utvärdera för att kunna upptäcka och åtgärda sårbarheter. Därför kommer alla övningar att utvärderas, antingen av extern utvärderare eller spelledningen. Denna utvärdering ska sedan återrapporteras till de övade och säkerhetsgruppen för åtgärder.

En övning genomfördes den 1 december med berörda verksamheter utifrån scenario.

Utvärderingen av övningen är utdelad till samtliga och finns tillgänglig hos säkerhetsgruppen.

2.2.5. Ny övnings och utbildningsplan

Beskrivning

Kommunen skall svara för att förtroendevalda och anställda får nödvändig utbildning för att kunna lösa sina uppgifter och att övning av kommunens ledning och berörda förvaltningar sker regelbundet. Säkerhetsgruppen upprättar en utbildnings- och övningsplan för varje ny mandatperiod.

Centrala krisledningsfunktioner ska årligen övas. Syftet är att de ska få bekanta sig med kommunens plan för hantering av extraordinära händelser, sina roller i gruppen samt vilka problem de kan ställas inför vid en extraordinär händelse.

Genomförande/Resurser

Säkerhetsgruppen skapar ett beslutsunderlag som antas av kommunfullmäktige under årets första hälft.

Målsättningen är att öva berörda två gånger per år.

Respektive övning med tillhörande uppföljning och återkoppling beräknas ta en halv arbetsdag i anspråk. Säkerhetsgruppen planerar och leder övningen. Extern resurs för övning och utvärdering kan behövas.

Tidplan

Arbetet med utbildnings- och övningsplan påbörjas januari 2015.

Uppföljning

Årsvis uppföljning av övnings- och utbildningsverksamheten genomförs och redovisas i säkerhetsgruppens årsrapport till kommunstyrelsen

Detta arbete är ej genomfört.

Detta på grund av flyktingsituationen som uppstod under senhösten 2015.

2.2.6. Styrel

Beskrivning

För att kunna prioritera elanvändare vid elbrist har regeringen uppdragit åt Energimyndigheten att utveckla ett nytt system. Systemet kallas för "Styrel" som står för "Styrning av el till prioriterade användare vid bristsituationer".

Styrel är ett modernt system för att på lokal och regional nivå kunna prioritera så att de elanvändare som är kritiska för samhället får el även vid en elbristsituation.

Genomförande/resurser

Arbetet kommer att genomföras som ett projekt där en projektplan upprättas. Det kommer att kräva kartläggning av vilka verksamheter som bedrivs i elnätets olika delar, klassificering av dem samt därefter ge länsstyrelsen förslag på prioritering. PiteEnergi samt kommunens säkerhetssamordnare kommer i hög grad engageras i arbetet.

Tidplan

Projektet startade den 10 november Energimyndigheten hade en två dagar utbildning och information om projektet. Energimyndigheten har tagit fram en tidsplan med början 14 november 2014 och bör vara färdigt till november 2015.

Uppföljning

Avrapportering/fastställande av Piteå kommuns förslag till prioritering ska ske i Kommunstyrelsen

Arbetet färdigställdes inom utsatt tid och lämnades in till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

2.4. Internt skydd

2.4.1. Skaderapportering

Under året fortsätter arbetet med implementering av de nya skaderapporteringsrutinerna som har fastställts. Nya SIV samt nya rutiner runt skadehantering

Trots många försök att få till skaderapporteringsrutiner ute i verksamheterna så funkar detta inte. Detta kommer att resultera i ett omtag där kommunen ”sammanlänkar” felanmälsystemet med SIV.

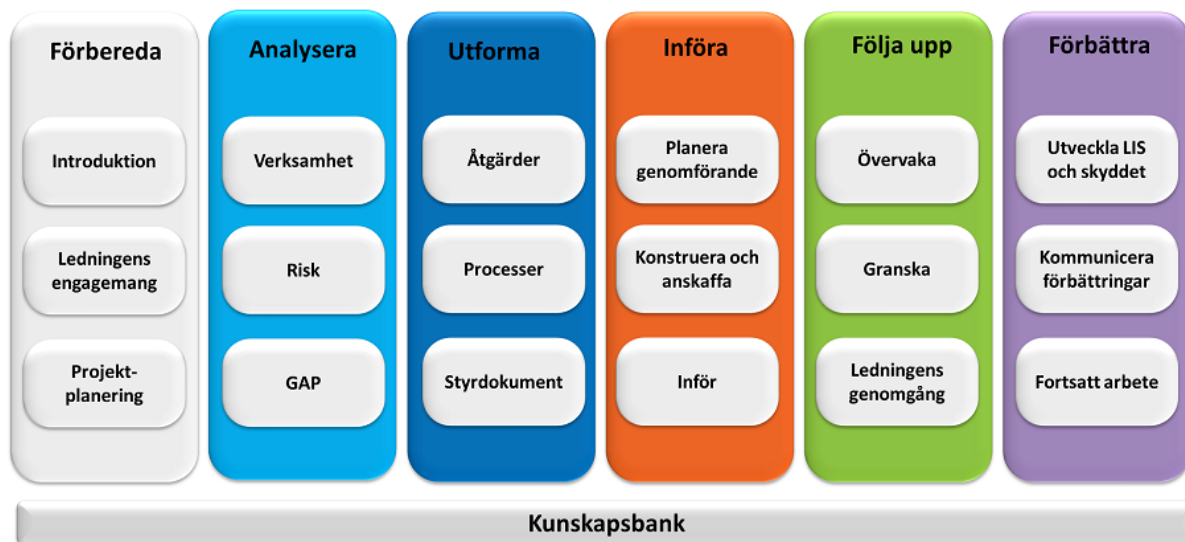

2.5. Informationssäkerhet

2.5.1. Fortsatt arbete med ledningssystem för informationssäkerhet (LIS)

Beskrivning

Säkerhetsgruppen införde under 2013 Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB):s metodstöd för att införa ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS). Metodstödet innebär ett systematiskt informationssäkerhetsarbete med processerna Förbereda, Analysera, Utforma, Införa, Följ upp och Förbättra baserade på gällande ISO- standarder se figur.

Metodstöd för informationssäkerhet MSB

Genomförande/resurser

Under 2015 är målsättningen att fortsätta arbetet med metodstödet och ha slutfört delprocesserna i stegen Förbereda samt Analysera med de förvaltningar och bolag som bedriver samhällsviktig verksamhet. Arbetet med metodstödet kommer att genomföras i projektform med sex delprojekt som framgår av figur. Analysdelen är omfattande och kommer att involvera personer ur hela kommunens verksamheter men planeras att kunna genomföras i samband med ordinarie risk och sårbarhetsanalyser. Informationssäkerhetssamordnaren ansvarar för projektledning och samordning av arbetet.

Tidplan

Arbetet fortsätter under 2015 och rapporteras fortlöpande till Säkerhetsgruppen.

Uppföljning

Avrapporteras löpande till kommunstyrelsen och kommunchef.

Detta arbete är ej genomfört utan senareläggs till 2016 då det visade sig inte gå att genomföra i samband med arbetet kring kontinuitetshandling. Under hösten fick kommunen dessutom tillgång en ny modell och ett nytt verktyg för klassificering av information, framtaget av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) vilket gjorde att säkerhetsgruppen valde att avvakta och senarelägga arbetet. Detta verktyg kommer att ersätta vissa moment i metodstödet och användas i klassificeringen av kommunens prioriterade informationssystem utifrån samhällsviktiga verksamheter. Utgångspunkten blir dock det underlag som kom fram under kontinuitetshandling.

2.2.1. Inrättande av ett lokalt informationssäkerhetsråd

Beskrivning

För att samordna, följa upp och utveckla informationssäkerhetsarbetet så effektivt som möjligt bör det finnas ett informationssäkerhetsråd. Informationssäkerhetsrådet är rådgivande organ för samordning, förankring och utveckling av informationssäkerhetsarbetet i kommunen.

Utöver informationssäkerhetssamordnaren bör rådet bestå av administrativ personal från kommunledningskontoret samt informationssäkerhetsombuden från respektive förvaltning och helägda bolag. Rådets uppgift är att främja, stödja, samordna och följa upp kommunens informationssäkerhetsarbete på en övergripande nivå. Rådet ska främja erfarenhets- och kunskapsutbyte, bevaka vilket behov av stöd som finns i verksamheterna och föreslå förbättringar av stöd och arbetsätt, förankra och samordna viktiga informationssäkerhetsaktiviteter samt följa upp efterlevnaden av kommunens riktlinje för informationssäkerhet och allehanda regelverk rörande informationssäkerhet.

Rådet bör organisatoriskt tillhöra kommunledningskontoret och likt säkerhetsgruppen vara underställt kommunstyrelsen. Som ett rådgivande organ till kommunstyrelsen lämnar rådet förslag till beslut i övergripande informationssäkerhetsfrågor. I den mån en fråga endast berör viss(a) nämnd(er) lämnas istället förslag till denna(dessa).

Rådet kan även, i det fall akuta frågor uppstår, lämna rekommendationer till omedelbara åtgärder. Dessa rekommendationer gäller som vägledning för verksamheten till dess att ett formellt beslut fattats av rätt beslutsinstans. Rådet bör träffas minst en gång i kvartalet och sammankallas då av informationssäkerhetssamordnaren.

Genomförande/resurser

Informationssäkerhetssamordnaren ansvarar för uppstarten av rådet och att vara sammankallande för följande möten.

Tidplan

Arbetet påbörjas efter att ett formellt beslut av kommunstyrelsen fattats och färdigställs då under 2015.

Uppföljning

Avrapporteras till kommunstyrelsen i årsrapport.

<p>Detta arbete är genomfört, samtliga förvaltningar och helägda bolag finns representerade i rådet.</p>
--

2.3. Säkerhetsskydd

2.3.1. Utbildning

Beskrivning

Kommunens säkerhetsskyddschef och biträdande säkerhetsskyddschef är i behov av utbildning inom området.

Genomförande/resurser

Utbildningen från Säkerhetspolisen har legat nere och ser inte ut att komma igång igen. Istället hänvisar säkerhetspolisen till de utbildningar som finns att erbjudas inom den militära- eller privata sektorn. Säkerhetsskyddschef undersöker vad som finns och köper det som passar in mot kommunens behov. Resurser för utbildning tas från kommunens budget för säkerhetsarbete.

Tidplan

Säkerhetsskyddschef går utbildningen i första hand så snart tillfälle ges.

Uppföljning

Genomförd utbildning rapporteras i säkerhetsgruppens årsrapport.

Utbildningsleverantör med en passande utbildning har hittas. Utbildningsplatser inbokade för både ordinarie och bitr. Säkerhetsskyddschef med hänsyn till att det är ett högt tryck på utbildningsplatserna. Utbildning kommer genomföras under hösten 2016

2.3.2. Säkerhetsanalys

Beskrivning

Påbörja arbetet under 2015 med att göra en övergripande säkerhetsanalys över kommunens verksamheter. Det kommer att innefatta en utredning med hänsyn till rikets säkerhet. Rapport presenteras till kommunstyrelsen efter slutfört arbete.

Genomförande/resurser

Om möjlighet ges till utbildning så påbörjas arbete med säkerhetsanalysen därefter. Eventuella resurser tas ur budget för kommunens säkerhetsarbete.

Tidplan

Arbetet påbörjas om möjligt under 2015 och kommer att fortgå till dess att en rapport kan presenteras kommunstyrelsen tidigast slutet av 2015 men om så krävs, under 2016.

Med hänsyn till ny lagstiftning rörande området säkerhetsskydd innebär det att utformning och innehåll av säkerhetsanalysen kan komma att förändras, varpå arbetet fördröjs för att fånga upp förändringarna.